Uppföljningsrapport

Umeås lokala miljömål och åtgärdsprogram 2020–2025

UMEÅ KOMMUN

Utredningar och rapporter från
Strategisk utveckling, nr 6, 2026

Sammanfattning

Umeås lokala miljömål antogs 2020 och omfattar fem områden: klimat, biologisk mångfald, vatten, god bebyggd miljö och giftfri miljö. För att omsätta målen i handling antogs 2022 ett åtgärdsprogram, ÅGP, med 101 åtgärder. Denna rapport sammanfattar de slutliga uppföljningarna av miljömålen och åtgärdsprogrammet.

Slutuppföljningen visar en blandad utveckling. Fyra miljömål bedöms vara uppnådda eller utvecklas i linje med målet, fem saknar tillräckligt underlag och 17 har inte uppnåtts eller utvecklas för långsamt. ÅGP avslutades vid utgången av 2025. Av åtgärderna redovisas 33 som avslutade, 56 som pågående och 12 som inte påbörjade. Statusen behöver tolkas med försiktighet eftersom vissa åtgärder är löpande och några har avslutats administrativt utan att vara fullt genomförda.

Miljömålen och ÅGP har skapat en gemensam riktning, mobiliserat verksamheter och bidragit till nya arbetssätt, bättre kunskapsunderlag och konkreta insatser. Exempel är en ny energiplan, klimatberäkningsanvisningar, en arbetsmodell för ekosystemtjänster, utvecklad skogs- och gräsmarksförvaltning, minskad energianvändning i byggnader samt fortsatt arbete med förorenade områden och kemikaliehantering. Samtidigt är utvecklingen negativ inom flera viktiga områden, bland annat utsläpp från transporter, jordbruksmark, våtmarker, hållbart resande och farliga kemikalier.

Resultaten understryker behovet av att i det fortsatta arbetet etablera en effektiv styrning som tydliggör ansvar för hela kedjan från mål, genomförande, effektuppföljning samt resurssättning.

I ett nästa steg föreslås det att göra en samlad aktualitets- och relevansprövning av miljömålen mot kommunens inriktningsmål, lagkrav och relevanta styrdokument.

Kvarvarande åtgärder från ÅGP hanteras genom att de avslutas, förs in i ordinarie verksamhetsstyrning eller prioriteras i andra styrdokument, med tydligt ansvar, finansiering och tidsplan. Resurser bör särskilt riktas till de åtgärder där kommunen kan nå stor effekt genom planering, inköp, investeringar, tillsyn, markägande och bolagsstyrning.

Innehåll

..... 1

Uppföljningsrapport 1

Umeås lokala miljömål och åtgärdsprogram 2020–2025 1

Sammanfattning 2

Innehåll 3

Inledning 4

1. Miljömålen och ÅGP i kommunens styrning 5

2. Sammanfattning av miljömålsuppföljningarna 2023 och 2025 7

3. Sammanfattning av uppföljningen av åtgärdsprogrammet 7

4. Resultat, analys och rekommendationer 9

4.1 Resultat 9

4.2 Analys 10

4.3 Rekommendationer 11

Bilagor 12

Inledning

Kommunfullmäktige antog Umeås lokala miljömål den 24 februari 2020. Målen ersatte de lokala miljömål som hade beslutats 2008 och formulerades för att konkretisera den ekologiska dimensionen av kommunens vision och långsiktiga utveckling. De skulle tydliggöra kommunens ambition inom miljöområdet och bidra till att ekologisk hållbarhet integrerades i beslut, prioriteringar, verksamhetsplanering och utvecklingsprojekt.

De lokala miljömålen tog sin utgångspunkt i de nationella miljökvalitetsmålen och Agenda 2030. Genom målen omsattes övergripande nationella och globala ambitioner till förhållanden och utmaningar som är särskilt relevanta för Umeå. Målen skulle på så sätt både ange en långsiktig riktning och fungera som vägledning för kommunens nämnder och bolag. De omfattade såväl kommunens egen verksamhet och organisation som den bredare samhällsutveckling som kommunen kan påverka genom exempelvis fysisk planering, myndighetsutövning, upphandling, investeringar, samverkan och kommunikation.

Miljömålen organiserades i fem fokusområden: klimat, biologisk mångfald, vatten, god bebyggd miljö och giftfri miljö. Till de olika målen knöts ansvariga nämnder och bolagsstyrelser samt indikatorer som skulle göra det möjligt att följa utvecklingen över tid. Målkonstruktionen speglar miljöfrågornas bredd och deras nära koppling till kommunens övriga uppdrag, bland annat inom samhällsplanering, bostadsbyggande, mobilitet, teknisk infrastruktur, folkhälsa och näringslivsutveckling. Många av målen förutsatte därför insatser från flera delar av kommunkoncernen och en väl fungerande samverkan mellan nämnder, bolag och externa aktörer.

För att omsätta miljömålen i praktisk handling antog kommunfullmäktige den 28 november 2022 ett samlat åtgärdsprogram, ÅGP. Programmet innehöll drygt 100 konkreta åtgärder inom områden där kommunen bedömdes ha möjlighet att påverka utvecklingen. För varje åtgärd angavs bland annat ansvariga nämnder/verksamheter, planerad genomförandetid, uppskattad kostnad samt förväntade effekter på miljö, klimat och hälsa. Åtgärdsprogrammet innebar därmed en konkretisering av miljömålen och skapade en gemensam struktur för ett stort antal insatser inom kommunkoncernen.

Miljömålen och åtgärdsprogrammet behöver samtidigt förstås utifrån de förutsättningar som rådde när de beslutades. Flera mål var ambitiösa, berörde komplexa samhällssystem och förutsatte förändringar över lång tid. ÅGP antogs dessutom nära tre år efter miljömålen, vilket innebar att den faktiska genomförandeperioden fram till 2025 blev relativt kort. Perioden präglades också av bland annat pandemin, ett förändrat säkerhets- och energipolitiskt läge, ekonomisk osäkerhet och ökade kostnader. Dessa omständigheter har påverkat kommunens

planeringsförutsättningar, men förändrar inte behovet av ett långsiktigt och systematiskt miljöarbete.

Denna rapport sammanfattar utvecklingen i förhållande till de lokala miljömålen och genomförandet av ÅGP. Syftet är att ge en samlad bild av uppnådda resultat, kvarstående utmaningar och erfarenheter inför det fortsatta arbetet. Uppföljningen ska därmed inte enbart ses som en slutlig bedömning av en avgränsad målperiod, utan även som ett kunskapsunderlag för hur kommunens framtida miljö- och hållbarhetsstyrning kan utvecklas.

1. Miljömålen och ÅGP i kommunens styrning

De lokala miljömålen beslutades under en period då Umeå kommuns nya styrmodell fortfarande utvecklades och successivt infördes. Det var därför inte fullt ut klarlagt hur miljömålen skulle kopplas till kommunens ordinarie processer för verksamhetsplanering, budget, uppföljning och ansvarsutkrävande. I målbeslutet angavs därför att uppföljningen senare skulle integreras i verksamhetsmål eller utformas på det sätt som styrmodellsprojektet rekommenderade.

Åtgärdsprogrammets framtagande utmanades av pandemin och beslutades i november 2022, några år efter beslutet om miljömålen. Då det hade gjorts ett gediget förankringsarbete av åtgärderna i verksamheterna fanns det en naiv tro att genomförandet skulle vara enkelt. Flera omvärldsfaktorer som Rysslands anfall på Ukraina, stigande energipriser, Sveriges Natointräde och upprustning, krav på beredskap, den nationella politiken efter valet 2022 samt kommunala omprioriteringar gav dock en mycket förändrad spelplan. Åtgärdsprogrammet gav en samlad struktur för genomförandet men kom på plats relativt sent under målperioden. Flera åtgärder var omfattande, krävde samverkan mellan olika verksamheter eller behövde integreras i längre planerings-, investerings- och budgetprocesser.

I början av 2024 genomförde KPMG en revision av kommunens miljömål. Intervjuer gjordes med byggnads-, tekniska samt miljö- och hälsoskyddsnämnderna och Umeå kommunföretag, Bostaden, Umeå energi och Vakin. Sammanfattningsvis konstaterades att alla vidtalade har inriktningsmål fyra inarbetat som en del av sin ordinarie styrning. När det kommer till miljömålen och ÅGP har nämnderna arbetat med och även följt upp dem, även om det inte gjorts inom ramen för ordinarie uppföljningsprocess. Bolagen däremot har inte haft en aktiv styrning gentemot miljömålen och ÅGP och inte heller följt upp dem på samma vis som nämnderna. Sedan har några av bolagen ändå arbetat med både miljömål och åtgärder. Revisorernas rekommendationer som är relevanta för hur arbetet med miljömålen ska se ut fortsättningsvis är: det måste vara tydligt hur styrning och uppföljning av styrdokument och mål ska integreras i (nuvarande) styrmodell. I bolagens ägardirektiv bör fullmäktige förtydliga

vilka styrdokument och mål som ska gälla för respektive bolag. Dessutom bör det finnas en uppdragsbeskrivning som tydliggör innebörden av att ha huvudansvaret för ett fokusområde inom ramen för klimatfärdplanen. Revisionsrapporten i sin helhet bifogas i bilaga 3.

Uppföljningen visar att miljömålen och ÅGP haft genomslag i flera delar av kommunkoncernen. Målen har bland annat fungerat som kunskapsunderlag och vägledning i verksamhetsplanering, projektutveckling, fysisk planering, investeringar och samverkan. Åtgärdsprogrammet har bidragit till att konkretisera miljöarbetet, tydliggöra ansvar och samla ett stort antal insatser i en gemensam struktur. Arbetet har också bidragit till ökad kunskap, nya arbetssätt och stärkt samverkan mellan berörda verksamheter.

En erfarenhet från arbetet är att miljömålens integrering i ordinarie styrning har skett i olika takt och under skilda förutsättningar inom kommunkoncernen. Det successiva införandet av kommunens nya styrmodell tog tid och resurser, samtidigt som många mål och konkurrerande perspektiv försvårade prioriteringen av miljömålen. Det långsiktiga målet om ett klimatneutralt Umeå 2040 har dock inordnats i styrmodellen genom tillhörande program och processer samt i utvalda nämnders och bolags grunduppdrag. Inom bolagskoncernen har miljöfrågorna hanterats genom ordinarie ägarstyrning, affärsplanering, investeringar och uppföljning.

Vid införandet av den nya styrmodellen påpekades tidigt att det nya upplägget med program skulle behöva en tydlig koppling till ordinarie budgetprocess. Nu några år efter införandet av den nya styrmodellen infördes kravet på nämnder att avsätta några procent av sin ramfinansiering till programarbeten, vilket ger förutsättningar för genomförande. Detta fanns inte när miljömålen och tillhörande åtgärdsprogrammet beslutades.

När ansvar, finansiering och uppföljning inte har kopplats fullt ut till ordinarie planerings- och budgetprocesser har genomförandet i hög grad blivit beroende av respektive nämnds eller bolags prioriteringar, ekonomiska förutsättningar och tillgängliga kapacitet. Vissa åtgärder har kunnat genomföras inom ordinarie verksamhet, medan andra har krävt särskilda projektmedel, investeringar eller extern finansiering. Skillnaderna i förutsättningar har påverkat både genomförandetakten och möjligheten att följa upp resultaten på ett jämförbart sätt.

I både miljömålen och åtgärdsprogrammet gjordes det tydligt att om ett mål eller åtgärd berörde flera nämnder var det den förstnämnda som skulle hålla ihop arbetet med åtgärden eller uppföljningen av målet.

Många miljöutmaningar är tvärsektoriella och kräver gemensamma prioriteringar samt tydligt ansvar för samordning, genomförande och uppföljning. Uppföljningen visar vikten av att hantera detta inom befintliga roller och ansvar. En tydligare integrering i ordinarie styrning

stärker förutsättningarna för långsiktighet och ett systematiskt genomförande i hela kommunkoncernen, samtidigt som parallella styrkedjor undviks.

2. Sammanfattning av miljömålsuppföljningarna 2023 och 2025

Under målperioden har två uppföljningar av Umeås lokala miljömål genomförts, en med utgångspunkt i utvecklingen till och med 2023 och en slutuppföljning för 2025. Uppföljningen 2023 syftade till att ge en lägesbild av utvecklingen och identifiera områden där ytterligare insatser behövdes under återstående målperiod. Slutuppföljningen 2025 syftar till att bedöma måluppfyllelsen, sammanfatta periodens resultat och erfarenheter samt ge underlag för kommunens fortsatta miljöarbete.

I slutuppföljningen bedöms fyra mål vara uppnådda eller utvecklas i linje med målet, fem mål sakna tillräckligt underlag för en säker bedömning och 17 mål inte vara uppnådda eller utvecklas tillräckligt snabbt.

Sammantaget visar båda uppföljningarna att miljömålen har bidragit till utvecklade arbetsformer, bättre kunskapsunderlag och ett stort antal konkreta insatser. Framstegen är tydligast när det gäller kommunens interna kapacitet och verktyg för miljöarbete. Förändringen av det faktiska tillståndet i miljön är däremot långsammare och på flera områden negativ. Resultaten understryker därför behovet av att i det fortsatta arbetet etablera en effektiv styrning som tydliggör ansvar för hela kedjan från mål, genomförande, effektuppföljning samt resurssättning.

Den fullständiga redovisningen av samtliga mål och indikatorer finns i bilaga 1 (Miljömålsuppföljning 2025).

3. Sammanfattning av uppföljningen av åtgärdsprogrammet

Åtgärdsprogrammet för Umeå kommuns lokala miljömål, ÅGP, beslutades i november 2022 och löpte till och med 2025. Programmet togs fram i dialog med berörda förvaltningar och bolag samt efter samråd med andra organisationer och allmänheten. Syftet var att omsätta miljömålen i konkreta åtgärder inom de områden där kommunen bedömdes ha rådighet. ÅGP kompletterade samtidigt andra kommunala program, planer och strategier inom miljö- och hållbarhetsområdet.

Programmet omfattade sammanlagt 101 åtgärder fördelade mellan de fem målområdena klimat, biologisk mångfald, vatten, god bebyggd miljö och giftfri miljö. Flest åtgärder fanns inom klimat och biologisk mångfald. Uppföljningen har genomförts genom att berörda

verksamheter har lämnat uppgifter om respektive åtgärds status. Redovisningen visar framför allt hur långt genomförandet har kommit. För att se effekterna har miljömålen följts upp i halvtid samt att en slutuppföljning av miljömålen tagits fram.

ÅGP avslutades formellt vid utgången av 2025. Vid den slutliga uppföljningen redovisades 33 åtgärder som genomförda eller avslutade. Därutöver redovisades 56 åtgärder som pågående och 12 som ännu inte påbörjade. Att mer än hälften av åtgärderna anges som pågående beror delvis på att flera av dem har karaktären av kontinuerlig verksamhet, exempelvis tillsyn, utbildning, uppföljning, förvaltning och successiv utveckling av nya arbetssätt. Dessa åtgärder har inte alltid en tydlig slutpunkt och kan därför behöva föras vidare inom ordinarie verksamhet även efter att ÅGP har avslutats. Nedan finns en sammanställning över utfallet av ÅGP:

Område	Totalt	Klart	Pågår	Ej start	Samlad iakttagelse
Klimat	34	10	20	4	Energiplan och klimatberäkningsanvisningar framtagna; mobilitetsplan och avtalsuppföljning återstår.
Biologisk mångfald	29	8*	17	4	Plan för gräsmarksförvaltning och landskapsanalys av kommunens skogar genomförda; tre åtgärder har avvisats av ansvarig nämnd.
Vatten	16	10*	4	2	Teknik- och tillsynsinsatser genomförda; fem klarmarkeringar avser åtgärder som enligt uppföljningen inte utfört, utan ansvarig nämnd hänvisar till att det inte är inom deras ansvarsområde.
God bebyggd miljö	11	4	6	1	Åtgärder för grön infrastruktur och träd genomförda; kulturmiljöunderlag återstår.
Giftfri miljö	11	1	9	1	Arbetet med förorenade områden och kemikaliehantering pågår; systemstöd återstår.

**Här ingår poster där uppföljningen samtidigt anger osäkerhet om genomförandet eller ansvarsfördelningen.*

Den samlade statusredovisningen behöver tolkas med viss försiktighet. En del åtgärder har markerats som avslutade emedan det är oklart om de har genomförts i sin helhet. I andra fall har en åtgärd avslutats administrativt trots att den avsedda insatsen inte har genomförts. Det finns också åtgärder som sannolikt inte kommer att genomföras eftersom en nämnd har avsagt sig ansvaret, ansvarsfördelningen är oklar eller nödvändiga resurser saknas. Samtidigt kan vissa pågående åtgärder ha gett betydande resultat även om de inte har kunnat markeras som avslutade.

Uppföljningen visar att ÅGP delvis har integrerats i berörda verksamheters verksamhetsplanering och bidragit till att initiera ett stort antal projekt, utvecklingsinsatser och löpande arbetssätt. Integreringen har dock varierat mellan olika nämnder/verksamheter och målområden.

När programmet nu avslutas behöver kvarstående åtgärder hanteras inom ordinarie verksamhets- och affärsplanering. Åtgärder som redan ingår i nämndernas löpande arbete

behöver inte föras över genom nya uppdrag eller omfattas av separat ÅGP-rapportering. Där uppföljningen visar att angelägna insatser saknar ansvar eller inte omhändertas behöver detta uppmärksammas i ordinarie beredning och prioritering. I bilaga 2 redovisas uppföljning av samtliga åtgärder.

4. Resultat, analys och rekommendationer

Den samlade uppföljningen av miljömålen och ÅGP visar att arbetet har gett flera konkreta resultat, stärkt kommunens förmåga och skapat en gemensam riktning för miljöarbetet.

Samtidigt har många mål inte nåtts och åtgärdsprogrammet har inte genomförts fullt ut. Genomförandet har varierat mellan verksamheter och påverkats av bland annat integreringen i ordinarie styrning, ansvarsfördelning, resurser och prioriteringar. Erfarenheterna ger därför ett viktigt underlag för att utveckla en mer sammanhållen och ändamålsenlig styrning av det fortsatta miljöarbetet.

4.1 Resultat

Miljömålen har etablerat ett gemensamt språk för ekologisk hållbarhet och tydliggjort kommunens lokala prioriteringar inom klimat, biologisk mångfald, vatten, god bebyggd miljö och giftfri miljö. Genom att samla frågorna i en gemensam målstruktur har kommunen skapat en bredare förståelse för miljöfrågornas betydelse och deras koppling till bland annat samhällsplanering, mobilitet, fastigheter, inköp, markförvaltning och folkhälsa.

Uppföljningen ger dock inte en fullständig bild av kommunkoncernens miljö- och hållbarhetsarbete. Som exempel har de större bolagen i kommunkoncernen sedan länge bedriver ett etablerat hållbarhetsarbete som också stärkts genom koncernövergripande rapportering. Resultaten behöver därför ses tillsammans med insatser inom ordinarie uppdrag och affärsplaner.

ÅGP har bidragit till att mobilisera kommunens förvaltningar och enstaka bolag samt samla miljöinsatser i projekt, verksamhetsplanering och löpande arbete, även om programmet inte genomförts fullt ut. Arbetet har bland annat bidragit till en ny energiplan, anvisningar för klimatberäkningar i anläggningsprojekt samt utvecklade arbetssätt för återbruk och miljökrav i upphandlingar. Inom biologisk mångfald har en arbetsmodell för ekosystemtjänster utvecklats, biotopdatabasen uppdaterats och kunskapsunderlagen för grönstruktur, kommunens skogar, våtmarker och gräsmarker förbättrats. Inom vattenområdet har insatser genomförts för bland annat läkemedelsrening och minskad miljöpåverkan från småbåtshamnar.

Även inom god bebyggd miljö och giftfri miljö finns konkreta resultat. Energianvändningen i kommunens och Bostadens byggnader har minskat, arbetet med stadsträd, grön infrastruktur och kulturmiljö har utvecklats och metoder för återbruk och klimatberäkningar i byggprojekt har börjat etableras. Arbetet med förorenade områden har fortsatt och fler objekt har kunnat avslutas. Fler verksamheter använder kommunens kemikaliehanteringssystem, vilket ger bättre kunskap om vilka produkter och ämnen som används.

En viktig bestående effekt är att kommunens organisatoriska förmåga har stärkts. Miljömålen och ÅGP har skapat nya tvärsektoriella kontaktytor, mobiliserat verksamheter och bidragit till utveckling av data, metoder och analys. Detta är ett betydelsefullt resultat även inom områden där det ännu inte går att se en förbättring av det faktiska miljötillståndet.

Samtidigt visar uppföljningen att utvecklingen för flera tillstånds- och effektmål är negativ. Det gäller bland annat transportutsläpp, jordbruksmark, värdefulla våtmarker, hållbart resande, luftkvalitet, ekologiska livsmedel och utfasning av farliga kemikalier. På flera områden har åtgärder genomförts utan att det ännu går att visa en tydlig effekt på miljötillståndet. På andra områden saknas tillräckliga eller jämförbara uppgifter för att bedöma utvecklingen.

4.2 Analys

Den samlade uppföljningen visar att mål- och programstrukturen har genererat omfattande aktivitet och flera viktiga resultat. För att kunna urskilja förändringar i miljötillståndet krävs dock ofta en längre tidsrymd än den enskilda programperioden, men uppföljningen visar också att styrkedjan från politiskt mål via finansierade åtgärder till mätbar effekt behöver stärkas.

Den nya styrmodellen togs fram då kommunen hade över 365 mål, vilket försvårade en effektiv prioritering och styrning. En central erfarenhet är att ansvar för mål med tillhörande åtgärder och uppföljning behöver ligga närmare nämnden som också har det finansiella ansvaret. Genom att den nya styrmodellen syftar till att hålla antalet mål på en effektiv nivå behöver målstrukturen anpassas.

Ansvar behöver också innebära ett tydligt och bekräftat uppdrag. Uppföljningen av ÅGP visar att vissa åtgärder har saknat resurser, att ansvarsfördelningen varit oklar eller har avslutats administrativt utan att den avsedda insatsen genomförts. Här fanns det inte heller någon tydlig konsekvens om vad som hände om man inte fullföljde en åtgärd.

I framtagandet av miljömålen och åtgärderna gjordes det en tydlig avgränsning så att målen formulerades som smarta mål. Tillhörande indikatorer och åtgärder valdes ut utifrån

kommunens rådighet. Kommunen har stor direkt rådighet över den egna organisationens inköp, fastigheter, fordon, investeringar och markförvaltning samt genom sin arbetsgivarroll och ägarstyrning av kommunala bolag. Kommunen har därutöver goda möjligheter att påverka samhällsutvecklingen genom fysisk planering, tillsyn, upphandling, trafik- och mobilitetsåtgärder, information, kunskapsuppbyggnad och samverkan.

Kommunen har däremot inte ensam kontroll över hushållens och företagens val, energimarknadens utveckling, fordonsflottans omställning, skogsbruket på privat mark eller de ekonomiska incitament som formas genom skatter, stöd och nationell lagstiftning. Umeås miljöarbete sker i ett flernivåsystem där lokal måluppfyllelse ofta förutsätter att europeisk, nationell, regional och lokal styrning verkar i samma riktning.

4.3 Rekommendationer

Genomför en samlad aktualitets- och relevansprövning. Pröva miljömålen mot kommunens inriktningsmål, gällande lagkrav, nationella och europeiska mål samt befintliga kommunala styrdokument. Hur kan dessa konkretiseras genom tillhörande program eller planer. Fördela indikatorerna utifrån ansvar och rådighet och säkerställ tydliga definitioner, datakällor, basår, uppdateringsfrekvens och dataägare. Prövningen ska genomföras i dialog med berörda nämnder och bolag.

Kommunstyrelsen och stadsledningskontoret bör inom det pågående utvecklingsarbetet säkerställa en samlad analys och rapportering av utvecklingen. Analysen bör även beskriva konsekvenserna om mål tas bort, omformuleras eller flyttas till ett annat styrdokument. Resultatet av aktualitets- och relevansprövningen visar vilka (viktiga) miljöfrågor som inte ryms i nuvarande struktur och där behov av nya eller omformulerade inriktningsmål och program bör övervägas.

Den samlade strukturen bör vara lätt att förstå och använda för både nämnder, bolag och ansvariga verksamheter.

Hantera kvarstående åtgärder inom ordinarie styrning. Låt berörda nämnder pröva kvarstående åtgärder utifrån vad som redan omhändertas i verksamheten. Åtgärderna bör avslutas eller integreras i ordinarie planering, budget och uppföljning, med tydligt ansvar, plan för finansiering och realistisk tidsplan. Undvik nya uppdrag eller separat rapportering för arbete som redan bedrivs.

Prioritera utifrån rådighet och hävstång. Skilj mellan områden där kommunen har direkt rådighet, områden där kommunen kan påverka indirekt och frågor som kräver bred samverkan eller förändrad nationell och europeisk styrning. Resurser bör särskilt riktas till de

åtgärder där kommunen kan nå stor effekt genom planering, inköp, investeringar, tillsyn, markägande och bolagsstyrning.

Bilagor

Bilaga 1: Miljömålsuppföljning 2025

Bilaga 2: Uppföljning åtgärdsprogrammet för Umeås kommuns lokala miljömål

Bilaga 3: Granskning av kommunens arbete med miljömål 20240219

Kontaktuppgifter:

Mikael Brändström, mikael.brandstrom@umea.se

Vanja Östman, vanja.ostman@umea.se

Maria Eriksson, maria.eriksson.8@umea.se

Katharina Radloff, katharina.radloff@umea.se

Strategisk utveckling
Besöksadress: Skolgatan 31 A
Postadress: 901 84 Umeå
090-16 10 00
umea.kommun@umea.se
www.umea.se